

Κι όμως δίνουμε λύσεις

I. Αξίζουν συγχαρητήρια στον Κυριάκο Μπισσοτάκη για την πρωτοβουλία των συζητήσεων για την λειψυδρία στην Ξηροθερμική Κρήτη, ένα φαινόμενο που θα ενταθεί περαιτέρω λόγω i. της κλιματικής αλλαγής, ii. της αύξησης της ζήτησης (π.χ. τα τελευταία χρόνια στις μελέτες υπολογίζονται οι ανάγκες από τα 150 στα 250 lt/άτομο/ημέρα) iii. των πιέσεων στα υδροσυστήματα π.χ.ρύπανση, υφαλμύρωση.

II. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει μέσω της οδηγίας 2000/60/ΕΕ ισχυρό θεσμικό πλαίσιο που θεωρεί το νερό αγαθό και όχι προϊόν και το προστατεύει περιβαλλοντικά από υποβάθμιση, μια οδηγία που ενσωματώθηκε και ακολουθείται στην χώρα μας με τον Ν.3199/2003, το ΠΔ.51/2007 μέχρι την πρόσφατη ΚΥΑ του 2017 για την κοστολόγηση.

Επίσης διαθέτουμε ήδη από το 2014 Στρατηγικό Σχεδιασμό, δηλαδή το Σχέδιο Διαχείρισης στο Υδατικό Διαμέρισμα Κρήτης, όπως και κάθε περιφέρεια, ο οποίος οριοθετεί τις 3 λεκάνες απορροής ποταμού, εντοπίζει τις πιέσεις και πριν την τελευταία αναθεώρηση αποτύπωνε και τις απαιτούμενες υποδομές, σε σχέση με τις αναπτυξιακές ανάγκες και την άρση των πιέσεων για τα υδροσυστήματα και τις ακτές, μετά από εκτεταμένη και παρατεταμένη διαβούλευση.

Η αναζήτηση της χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ 14-20 των υποδομών αφορά στα επιχειρησιακά προγράμματα του ΠΑΑ αν και συζητιέται η μεταφορά όλων των μεγάλων υποδομών στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ, και δυστυχώς μέχρι να αποφασιστεί επιλέγεται η απραξία, καθώς και για μικρότερα έργα στο ΕΠ Κρήτης με μικρές δυνατότητες. Το πακέτο Γιουνκέρ και η ΕΤΕπ έχουν κατά καιρούς ακουστεί για μεγάλα υδραυλικά έργα χωρίς καμία συνέχεια και κάτι συγκεκριμένο. Για όσους αναρωτιούνται αν υπάρχει περιθώριο για Value Engineering,

Του
Λευτέρη Κοπάση*

η απάντηση είναι κατηγορηματικά: “βεβαίως”, και αφορά στην ενιαία διαχείριση ανά ΛΑΠ και το συνδυασμό των υδραυλικών δικτύων με τις συγκοινωνιακές υποδομές όπως ο ΒΟΑΚ, για την άμβλυση της ανισοκατανομής των υδατικών πόρων από βροχοπτώσεις και χιονοπτώσεις στην διάρκεια του χρόνου και από τα ανατολικά στα δυτικά και από τα βόρεια στα νότια, όπως επίσης και την αξιοποίηση των περιθωριακών νερών όπως των βιολογικών καθαρισμών.

Υπάρχει επίσης τεράστιο πεδίο για την αξιοποίηση της “σύγχρονης τάσης νερό για ενέργεια” που διερευνήθηκε ήδη από το 2007 από τον πρώην ΟΑΔΥΚ και τον Μανώλη Σπανουδάκη και κατέληξε σε σύμβαση ΣΔΙΤ το 2012 για ένα υβριδικό σταθμό παραγωγής ενέργειας 50 MW στο φράγμα Ποταμών Ρεθύμνου π/υ 230 εκ. ευρώ, δυστυχώς χωρίς καμία πρόοδο σήμερα. Στην θητεία μου στον ΟΑΚαε εφαρμόσαμε ως οριζόντια πολιτική την διερεύνηση αξιοποίησης των ΑΠΕ σε όλα τα έργα του Οργανισμού και είχαμε απτά αποτελέσματα με την ένταξη και την ολοκλήρωσή του στην συνέχεια του έργου εγκατάστασης ΦΒ σε δεξαμενή και αυτονόμηση νερού με αντλίες inverter κλπ, με

χρηματοδότηση 100% από τον ΕΟΧ 07-14 του ΚΑΠΕ. Γιατί η διαχείριση των υδατικών πόρων επηρεάζει την παραγωγικότητα, παράλληλα όμως αποτελεί σημαντικό συντελεστή κόστους και επηρεάζει ευθέως την ανταγωνιστικότητα των αγροτικών προϊόντων και των υπηρεσιών στον Τουρισμό.

Στον Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης επίσης υλοποιούσαμε ένα στοχευόμενο πρόγραμμα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης για την χρήση του νερού στην βάση της “ατομικής ευθύνης” αλλά χωρίς την εμπέδωσή του από την κοινωνία είναι καταδικασμένη κάθε προσπάθεια διαχείρισης υδατικών πόρων.

Στην Αντιπροσωπεία του ΤΕΕΤΔΚ προσκαλέσαμε τους πλέον έγκριτους ομιλητές με την ευκαιρία της παγκόσμιας ημέρας νερού στις 22 Μαρτίου και καταλήξαμε σε μία σειρά από προτάσεις που δημοσιοποιήσαμε όπως την Ενιαία διαχείριση ανά ΛΑΠ, την Αναρρύθμιση των Πηγών, τον διαχωρισμό ύδρευσης άρδευσης για να περιοριστούν οι συγκρούσεις, αναδείξαμε επίσης την ανάγκη ολοκλήρωσης των έργων με τις αναγκαίες επεκτάσεις αγωγών, την ανάγκη της προληπτικής συντήρησης και την εξασφάλιση εφεδρειών γιατί χωρίς αυτά καταρρέει η διαχείριση όπως αυτές τις μέρες στα Χανιά που γίνονται εμφανή τα αποτελέσματα απαξίωσης του ΟΑΚαε.

Στον Νομό Λασιθίου είχαμε διαπιστώσει με τον ΟΑΚαε πλήθος ώριμων μελετών της ΔΕΗ όπως το φράγμα Λιθινών κα, και είχαμε αναπτύξει μια εποικοδομητική συνεργασία με την αντιπεριφερειάρχη και την ΔΕΗ για την αναζήτηση χρηματοδότησης και την υλοποίησή τους που σήμερα έχουν ξεχαστεί. Τοπικά την ενίσχυση του φράγματος Μπραμιανών με την υδρομάστευση του Μανταμά. Επίσης,

Στην ίδια ανακοίνωση του ΤΕΕ ΤΔΚ επι-

σημάναμε την ανάγκη καταμέτρησης της κατανάλωσης, την ορθολογική χρέωση και την αναζήτηση μείωσής της, καθώς και τον εκσυγχρονισμό του θεσμού των ΤΟΕΒ για την βελτιστοποίηση της λειτουργίας τους παράλληλα με τις ΔΕΥΑ και τον ΟΑΚαε. Κυρίαρχη πολιτική σε σχέση με τους φορείς πρέπει να καταστεί η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας του ΟΑΚ στα μεγάλα έργα και η δημιουργία ή η ενδυνάμωση των ΤΟΕΒ και των ΔΕΥΑ στην εξυπηρέτηση των καταναλωτών για την άρδευση και την ύδρευση.

III. Αντ’ αυτών ζούμε μέρες τρέλας, οι άνθρωποι του Υπουργού, πρώην προέδρου του ΤΕΕ που λάτρεψε τον Βελουχιώτη, ασκούν απερισκεπτη κριτική στις πρωτοβουλίες και τον υπεύθυνο προγραμματικό λόγο της ΝΔ, με περίσσεια αμετροέπεια και απεριόριστη ασχετοσύνη. Ο ίδιος ο Υπουργός επιδίδεται συστηματικά στην προσπάθεια “αφυδάτωσης” του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης που είναι ο σημαντικότερος φορέας διαχείρισης υδατικών πόρων του νησιού.

Κανένα από τα απαραίτητα προγραμματισμένα υδραυλικά έργα με έτοιμη μελέτη του ΟΑΚαε δεν χρηματοδοτείται και δεν κατασκευάζεται. Υπόσχονται μελέτες και έργα για το απώτερο μέλλον όπως με τον ΒΟΑΚ, την ίδια στιγμή που έργα όπως η σήραγγα του Οροπεδίου Λασιθίου για την ενίσχυση του Αποσελέμη απλά δεν ολοκληρώνονται πέρα από το χρονοδιάγραμμα, ενώ θα μπορούσαν να αμβλύνουν τις επιπτώσεις της φεινής λειψυδρίας στο Ηράκλειο την Χερσόνησο και τον Αγ Νικόλαο. Είναι χαρακτηριστικό επίσης ως case study στρεψοδικίας το παράδειγμα του φράγματος του Βαλσαμιώτη στα Χανιά το οποίο κατά την λειτουργία του μετά την πρώτη πλήρωση, όταν διαπιστώθηκαν διαρροές στην διεπιφάνεια και την έδραση, σε εργασίες που έγιναν στην έναρξη της κατασκευής του και όχι στο σώμα του φράγματος και τις οποίες υποχρεώθηκε να τις αποκαταστήσει ο ανάδοχος σε μεγάλο μέρος, σήμερα ούτε αποδίδονται ευθύνες ούτε αποκαθίσταται η βλάβη, που είναι της τά-

ξης των 300 χιλ. ευρώ. Το έργο έτσι δεν αξιοποιείται και χρησιμεύει μόνο στα πολιτικά επιχειρήματα του Υπουργού και των συν αυτώ περί τρύπιων φραγμάτων.

IV. Η επόμενη μέρα, μετά τα θολά νερά και τα απόνερα της κεντρικής εξουσίας, θα είναι απαιτητική. Αν όμως αναλογιστούμε ότι οι πρώτοι κλειστοί αγωγοί στην άρδευση έγιναν από τον ΟΑΔΥΚ του 1979 του Κωνσταντίνου Μπισσοτάκη, μπορούμε να είμαστε βέβαιοι για όλα όσα σήμερα διαπιστώνουμε ότι απαιτούνται ότι θα πραγματοποιηθούν από τον Κυριάκο σε επίπεδο υποδομών, Value Engineering, ενεργειακή αξιοποίηση των έργων μέσω ΑΠΕ, διαρκή ενημέρωση ευαισθητοποίηση των χρηστών για την ορθολογική διαχείριση και την ατομική ευθύνη με στόχο την επάρκεια του νερού για τις αναπτυξιακές ανάγκες του νησιού, την καλή ποιότητα που θα προστατεύεται και το χαμηλό κόστος για ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες.

*** Ο κ. Κοπάσης είναι πρόεδρος του ΤΕΕ δυτικής Κρήτης**

